

Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

TAVOITTEELLISTA TOIMINTAA IKÄÄNTYNEIDEN IHMISTEN HYVÄKSI

Vanhustyön keskusliiton toimintasuunnitelma vuosille 2016 – 2018

Hyväksytty liittokokouksessa 21.8.2015

Sisältö	sivu
1 Toimintaympäristö luo haasteita ja mahdollisuuksia	3
2 Keskusliiton tehtävä ja visio	4
2.1 Keskusliiton tarkoitus	4
2.2 Missio	4
2.3 Arvot	5
2.4 Visio	5
2.5 Toiminnan punainen lanka	5
3 Keskusliiton rooli ja vaikuttamisen profiili	6
3.1 Vanhuusalan katto- ja etujärjestö	6
3.2 Keskusliiton profiili, vaikuttamisen tavoitteet ja keinot	6
3.3 Liiton sisäisen toiminnan osaamisalueet ja vaikuttaminen	7
4 Tavoitteet vuosille 2016 – 2018	7
4.1 Vanhuuspoliittinen vaikuttaminen	7
4.2 Tuki jäsenjärjestöjen toimintaedellytysten ylläpitämiseen	8
4.3 Liiton hallintoelimet ja konsernin toiminta	8
4.4 Ohjaus ja tuki ikääntyneiden ihmisten auttamiseksi	9
4.5 Kehittämistoiminta	10
5 Tavoitteiden toteutumisen seuranta	10

1 Toimintaympäristö luo haasteita ja mahdollisuuksia

Suomen heikko talouskehitys on jatkunut poikkeuksellisen pitkään. Monilla pienillä paikkakunnilla työttömyys on lisääntynyt työikäisen väestön muuttua keskuksiin, mikä nopeuttaa näissä kunnissa väestörakenteen ikääntymiskehitystä. Huoli palvelujen riittävydestä on yleinen. Vanhusväestön eriarvoistumista ei ole kyetty vähentämään. Hyvä terveys ja toimintakykyisyys ovat yhteydessä hyvään sosioekonomiseen asemaan sekä myös keskimääräistä parempiin mahdollisuuksiin ostaa palveluja yksityisiltä toimijoilta.

Ikääntyneen väestön toimintakykyisyyden ylläpitämisen, itsenäisen suoriutumisen sekä pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon periaatteet on kirjattu lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista. Rakennuudistuksen toteuttamiseksi lakia muutettiin niin, että iäkkään henkilön arvokasta elämää tukeva pitkäaikainen hoito ja huolenpito on toteutettava ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla palveluilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla.

Suomessa on Euroopan nopeimmin ikääntyvä väestö, mikä on tehnyt vanhustalvveluista kasvavan toimialan. Yritystosten kautta on muodostunut hoiva-alan suuryrityksiä. Palvelujärjestelmän kehittämisen tavoitteina pidetään mm. laadukkaita palveluja ja valinnanvapauden lisääntymistä. Hinnaltaan edullisimmista palveluista on tullut kuitenkin aiempaa keskeisempi kriteeri kuntien hankkiessa palveluita. Vanhusten oikeuksien ja arvokkaan elämän toteutuminen ei ole ollut itsestään selvyyt palvelujen kilpailutuskäytännöissä.

Palvelujen tuottamiseen haetaan entistä edullisempia vaihtoehtoja, jolloin edullista hintaa kilpailustrategianaan pitävien suurten ja myös kansainvälistä pääomaa hankkineiden hoivapalveluyritysten osuus on kasvanut. Päätöksenteon ketteryyden ja suuruuden ekonomian edut näkyvät kilpailutuksissa sekä suurten toimijoiden yhteisessä ja ammatillisesti toteuttamassa viestintä- ja vaikuttamistoiminnassa.

Hankintalain uudistaminen sekä kuntien käytännöt palvelujen hankinnassa ovat haastaneet keskusliittoa sekä palvelujensa laatua ja vaikuttavuutta toimintansa periaatteina pitäviä jäsenjärjestöjä. Pitkään palvelutoimintaa organisoineista järjestöistä joitakin on vähentänyt tai lakkauttanut toimintaansa suuryritysten saadessa lisää markkinoita. Toisaalta järjestökentässä on näyttöä vahvasta uudistumisesta ja halusta kehittää osaamista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen pitkään jatkunut lainsäädännön uudistaminen siirtyi vuonna 2015 toimikautensa aloittaneelle eduskunnalle. Hallitusohjelman mukaan palvelujen järjestäminen tullaan suunnittelemaan maakuntapohjaisesti. Ongelmaksi koetun palvelujärjestelmän pirstaleisuuden vähentäminen ei tulisi tarkoittaa palvelujen kilpailuttamista suurina kokonaisuuksina, mikä olisi selkeä uhka Sote-uudistamisen tavoitteelle säilyttää lähipalvelut. Linjattaessa lähipalvelujen säilyttämistä vs. keskittämistä on kunnille kuitenkin osoitettu vastuu preventiivisten toimien organisoimisesta. Tämän voisi olettaa kasvattavan tarvetta järjestölähtöiselle auttamistoiminnalle ja monipuoliselle hyvinvoinnin edistämiseksi. Kuntien hyvinvointikertomusten indikaattorit vaativat vielä ikääntyneen väestön osalta kehittämistyötä.

Sosiaali- ja terveystalvvelualan järjestöjen pääasiallinen rahoittaja Raha-automaattiyhdistys sekä muut rahapeli-toimijat ovat mahdollisen yhdistymisen edessä, jos asiaa koskevan parlamentaarisen työryhmän ehdotusta lähdetään toteuttamaan. RAY kannustaa järjestöjä uudistumaan, varautumaan muutokseen, monipuolistamaan rahoituslähteitään sekä olemaan herkkä myös yhteiskunnan jäsenten muuttuville tarpeille.

RAY:n avustustoiminnan linjausten tavoitealueet vuosille 2016 - 2019 ovat järjestöjen toimintaedellytysten ja perusrahoituksen tukeminen, terveys ja toimintakyky, yhteisöllisyys ja

osallistumismahdollisuudet, erityisryhmien asuminen, kriisiauttaminen ja arjen turvallisuus sekä työelämäosallisuus. Teemarahoituksen kohteita ovat yksinäisyys, omais- ja läheistyö, huono-osaisuus, vapaaehtoistoiminta sekä järjestöjen ja kuntien yhteistyö.

Yhteiskunnassa yleistynyttä ”minä”-kulttuuria on pidetty haasteena etsittäessä nuoria henkilöitä järjestötoiminnan luottamustehtäviin ja vapaaehtoistoimintaan ikääntyneiden toimijoiden tehtäviä jatkamaan. Vapaaehtois- ja vertaistoiminta tarvitsevat uusia toimijoita ja uudenlaisia toimintamalleja ollakseen puoleensavetäviä. Ikääntyneistä työntekijöistä, työvoiman ulkopuolella olevista sekä nuorista vanhuuseläkeikäisistä henkilöistä voidaan löytää voimavaroja ikääntyvien ihmisten tukemiseen.

Palvelujärjestelmän voimavarat eivät yksin riitä ikääntyvien ihmisten hyvinvoinnin tukemiseen tilanteessa, jossa vanhuuseläkkeelle siirtymisen seurauksena tarvitaan paljon myös uutta työvoimaa. Järjestöjen ja kuntien yhteistyölle lienee uusia mahdollisuuksia järjestöjen ketteryyden ja monipuolisen preventiivisen toiminnan ansiosta.

Keskusliitosta on muodostunut vanhuusalan pääasiällisin järjestötoimija monipuoliseksi koetun vanhuuspoliittisen asiantuntemuksen, aktiivisuuden, laajan jäsenkentän, juridisen osaamisen sekä valtakunnan tason toiminnasta syntyneiden verkostojen perusteella. Kasvavalla alalla taloudellisesti haastavassa ajassa toimiminen edellyttää uudistumista. Liiton rooli vanhuuspoliittisessa vaikuttamisessa ja liiton monipuolisten tehtävien hoitamisessa edellyttää osaamisen kehittämistä, toimivia rakenteita ja riittäviä voimavaroja.

2 Keskusliiton tehtävä ja visio

2.1 Keskusliiton tarkoitus

Vanhustyön keskusliitto – Centraförbundet för de gamlas väl ry:n säännöt on merkitty 6.8.1997 Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin. Liiton tarkoituksena on valtakunnallisena keskusjärjestönä edistää vanhusten ja ikääntyvien hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta. Sääntöjen mukaan tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto

- toimii jäsenyhteisöjensä yhteenliittymänä ja tukee niiden toimintaa
- edistää vapaata kansalaistoimintaa ja muuta järjestötoimintaa, ylläpitää ja kehittää yhteistoimintaa vanhusten ja ikääntyvien hyväksi toimivien yhteisöjen kesken
- vaikuttaa yhteiskuntapolitiikkaan, pitää yhteyttä alan viranomaisiin ja muihin vaikuttajiin
- kokoaa ja edistää alansa asiantuntemusta ja ammatillista kehittymistä sekä harjoittaa kehittämis-, koulutus-, tiedotus- ja julkaisutoimintaa
- tekee kansainvälistä yhteistyötä
- tuottaa voittoa tavoittelematta asumis-, kotihoito-, tuki-, kuntoutus- ja virkistyspalveluja
- toimii muilla samantapaisilla tavoilla.

2.2 Missio

Keskusliiton tehtävänä on vanhuuspoliittinen vaikuttaminen, jäsenjärjestöjensä tukeminen, ohjaus- ja tukitoiminta ikääntyneiden ihmisten auttamiseksi, kehittämis- ja tutkimustoiminta sekä näitä palvelevat tukirakenteet. Liitto toteuttaa omaa vanhustyötä myös omistamansa VTKL-palvelut Oy:n kautta.

2.3 Arvot

Keskusliiton arvot ovat

- Työmme lähtee sydämeistä
- Vaikutamme pienimmistä pöydistä suurimpiin saleihin
- Arvokas vanhuus on ihmisoikeus. Aina.

2.4 Visio

Vanhustyön keskusliitto on valtakunnallisesti tunnustettu vanhuuspoliittinen vaikuttaja, aktiivinen katto- ja edunvalvontaorganisaatio laajenevalle jäsenistölleen sekä vaikuttavien toimintamallien kehittäjänä arvostettu toimija ja kumppani ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakykyisyyden ja turvallisuuden edistämiseksi.

2.5 Toiminnan punainen lanka

Keskusliiton arvot ja visio yhdistyvät oheisen kuvion viitoittamalla tavalla näkyväksi toiminnaksi. Vanhuuspoliittinen vaikuttaminen ikääntyneiden ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi on keskeinen päämäärä ja se toteutuu useilla tasoilla, monipuolisin keinoin aina kansalaisten mielipiteistä lainsäädäntöön saakka. Liiton ohjaus- ja tukitoiminta ikääntyneiden ihmisten auttamiseksi yhdessä kehittämistoiminnan kanssa toteuttavat vanhuuspoliittista vaikuttamista luomalla hyvää vanhuuskulttuuria ja kansallisen tason toimintamalleja. Arvo ”työmme lähtee sydämeistä” edistää vapaaehtois- ja vertaistoiminnan käytäntöjen kehittämistä sekä voittoa tavoittelemattomien, vaikuttavien ja eettisesti korkeatasoisten palvelujen kehittämistä.

VTKL:n arvot ja visio toiminnaksi

Arvot	Arvokas vanhuus on ihmisoikeus	Työmme lähtee sydämeistä	Vaikutamme pienimmistä pöydistä suurimpiin saleihin
Visio			
Arvostettu toimintamallien kehittäjä	Vanhuuskulttuurin ja valtakunnallisten toimintamallien kehittäminen		
Järjestötoiminnan edistäjä		Tuki jäsenjärjestöjen toimintaan	
Valtakunnallinen vaikuttaja			Tehokas verkostoituminen ja monipuolinen vaikuttaminen

3 Keskusliiton rooli ja vaikuttamisen profiili

3.1 Vanhuusalan katto- ja etujärjestö

Jäsenyhteisöt hyötyvät eri tavoin liiton monipuolisesta toiminnasta ja tarjonnasta. Suuret eläke-, kansanterveys- ja kuntoutusjärjestöt sekä vastaavat toimijat toteuttavat itse kunkin järjestön tehtävien mukaista edunvalvontaa jäsenilleen. Nämä järjestöt ovat myös keskusliiton jäseniä liiton toteuttaman yleisen vanhuuspoliittisen vaikuttamisen, lainsäädäntöä ja kehittämistoimintaa välittävän tiedotuksen ja keskinäisten verkostojen perusteella. Näille yhteisöille keskusliitto näyttäytyy vanhuusalan kattojärjestönä. Liitto toimii kattojärjestönä myös ikääntyneille ihmisille asuntoja vuokraaville sekä muuta toimintaa järjestäville paikallistason yhdistyksille.

Katto- ja edunvalvontaorganisaationa toimiessaan yleisen vanhuuspoliittisen vaikuttamisen painopisteinä ovat ikääntyneiden ihmisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi osallistuminen vanhuspalveluita, palvelujärjestelmää ja hankintoja koskevaan lainsäädäntötyöhön sekä säädösten mukaisen toiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Keskusliitto vaikuttaa kutsuttuna alansa edustajana valtionhallinnon työryhmissä sekä omaehtoisesti analysoimalla palvelujen ja toimintaympäristön seurantatietoja, kehittämällä valtakunnallisia toimintamalleja, harjoittamalla monipuolista viestintää sekä edistämällä järjestöjen keskinäistä ja kuntien välistä yhteistyötä.

Julkiselle sektorille sekä itse maksaville asiakkaille palveluja tuottaville jäsenjärjestöille keskusliitto on useimmiten ensisijainen tuki- ja etujärjestö. Yleisen vanhuuspoliittisen vaikuttamisen ja tiedotuksen lisäksi jäsenjärjestöt hyötyvät neuvonnasta, koulutuksesta, kehittämistoiminnasta sekä johtamisen tukimuodoista, mistä osa tuotetaan osallistumismaksuilla ja liiton varainhankinnan tuella. Monet palveluja tuottavat järjestöt organisoivat myös monipuolista vapaaehtoistoimintaa ikääntyneille ihmisille.

3.2 Keskusliiton profiili, vaikuttamisen tavoitteet ja keinot

Katto-organisaationa toimiessaan liitto erottuu alan muista toimijoista laajan jäsenistön tuoman substanssiosaamisen sekä vanhuusiän, vanhenemisen, lainsäädännön, projektitoiminnan sekä media- ja vaikuttamistyön osaamisen perusteella.

Liitto on auttamis- ja projektitoiminnassaan ikääntyneen väestön hyvän elämän, toimintakykyisyyden, osallisuuden ja kotona elämisen edellytysten puolestapuhuja, joka kehittää osallista ikääntyvään yhteiskuntaan uudenlaista vanhuuskulttuuria. Vaikuttamistyön keskeisenä tavoitteena on ikääntyneiden ihmisten hyvinvointia ja turvallisuutta edistettäessä ikääntyneiden ihmisten ja vanhustyön yleisen arvostuksen lisääminen, palvelujen riittävyyden, vaikuttavuuden ja valinnanvapauden edistäminen sekä jäsenjärjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen.

Vaikuttamisen kanavina ovat kutsuttuna osallistuminen lainsäädännön valmisteluun ja valtakunnallisiin työryhmiin, omaehtoinen lausuntojen ja kannanottojen laadinta sekä monipuolinen viestintä ja yhteistyö median kanssa. Kehittämistyönsä kautta liitto uudistaa alan ammattilaisten toimintakäytäntöjä. Hyvät yhteiskuntasuhteet ja laajat verkostot antavat edellytyksiä ja myös sisältöä vaikuttamiseen.

3.3 Liiton sisäisen toiminnan osaamisalueet ja vaikuttaminen

Keskusliiton toteuttama ohjaus- ja tukitoiminta ikääntyneiden ihmisten auttamiseksi koostuu valtakunnallisesta Korjausneuvontatoiminnasta, valtakunnallisesta Ystäväpiiri-toiminnasta sekä pääkaupunkiseudun Senioritoiminnasta, joka järjestää myös valtakunnallista vapaaehtoistoiminnan ja ryhmäohjauksen koulutusta. Korjausneuvontatoiminta parantaa kotona elämisen edellytyksiä, Ystäväpiiri-toiminta lievittää yksinäisyyden kokemuksia vaikuttavaksi todetun toimintamallin avulla ja Senioritoiminta vahvistaa osallisuuden mahdollisuuksia. Ryhmätoiminnan ohjaamista sekä omatoimista aktivoitumista tukee VAHVIKE-verkkosovellus.

Liiton kehittämistoiminnan substanssiosaaminen perustuu psykososiaalisen hyvinvoinnin ja toimintakykyisyyden edistämiseen sekä teknologian hyödyntämiseen yhteistyössä muiden järjestöjen ja myös kuntatoimijoiden kanssa. Kehittämis- ja tutkimustoiminta lisää ikääntyneiden ihmisten toimintakykyisyyttä eli tuo mahdollisuuksia voimaantua ja tulla toimijaksi. Kehittämistoimintaan osallistuu laaja joukko jäsenjärjestöjä ja alan muita toimijoita.

Keskusliitto saa tietoa iäkkäiden ihmisten arjesta sekä palvelujärjestelmän eri osien toimivuudesta jäsenjärjestöjensä lisäksi omistamansa VTKL-palvelut Oy:n sekä liiton Senioritoiminnan kautta. Näiden toimintojen kautta liitto voi etsiä henkilöitä median haastattelupyynnöihin, mikä palvelee liiton neutraalina pidettyä vaikuttamistehtävää.

4 Tavoitteet vuosille 2016 – 2018

4.1 Vanhuuspoliittinen vaikuttaminen

Keskusliitto edistää ikääntyneiden ihmisten hyvinvoinnin ja arvokkaan vanhuuden edellytyksien toteutumista lainsäädännön, valtakunnallisten linjausten, valvonnan sekä yleisen mielipiteen kautta.

Kolmivuotiskaudella on odotettavissa mm. lait itsemääräämisoikeudesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Jos rahapelitoimijoiden yhdentymissuunnitelma etenee toteutukseen, on keskeistä aikaansaada ratkaisu, jossa väestömäärältään kasvavan vanhuusalan järjestöjen joustava rahoitus turvataan.

Keskusliitto ylläpitää ja vahvistaa luottamuksellisia mediasuhteitaan, organisoii ja tuottaa valtakunnallisen Vanhustenpäivän sekä Vanhustenviikon materiaaleineen ja vuoden vanhus-tekopalkintoineen, toimittaa Vanhustyö-lehteä, huolehtii verkkosivustonsa kiinnostavuudesta ja on aktiivinen mielipiteen muodostaja sosiaalisessa mediassa. Monipuolinen sidosryhmätoiminta on keskeinen osa vaikuttamistyötä. Keskusliitto välittää vanhuuspoliittisen vaikuttamis- ja kehittämistyönsä tuloksia kansainvälisissä kongresseissa. Liitto toteuttaa vaikuttamistyötä seuraavasti:

- Osallistuu ikääntyneiden ihmisten oikeuksia, elinolosuhteita ja palveluja koskevaan lainsäädäntötyöhön, valtakunnallisia linjauksia sekä toiminnan arviointia koskeviin työryhmiin sekä laatii ja julkaisee näitä koskevia lausuntoja ja kannanottoja
- Seuraa iäkkäiden ihmisten hoidon ja palvelujen järjestelyjä ja tekee aloitteita käytäntöjen kehittämiseksi
- Julkaisee kannanottoja ajankohtaisiin ilmiöihin ja kysymyksiin
- Osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun
- Edistää julkilausumissaan ja mediayhteistyössään kuvaa positiivisesta vanhuusiästä
- Julkaisee ja välittää tietoa ikääntyneiden ihmisten palvelujen ja hyvän elämän toimintamalleista

- Kehittää vaikuttamistyön yhteistyömuotoja liiton luottamushenkilöiden kanssa
- Luo yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa linjaukset arvokkaan ja hyvän elämän päätymisajan toteuttamiseen

4.2 Tuki jäsenjärjestöjen toimintaedellytysten ylläpitämiseen

Keskusliitto tunnetaan monipuolista toimintaa organisoivien jäsenjärjestöjen etu- ja kattojärjestönä. Liitto tuottaa jäsenilleen ajankohtaista tietoa lainsäädännöstä ja valtionhallinnon määräyksistä, vanhuuspolitiikasta, kehittämistyön tuloksista, toimintaympäristön muutoksista sekä organisoii koulutus-, verkostoitumis- ja seminaaritilaisuuksia. Liitto edistää jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta järjestöjen uudistumisen ja menestymisen edistämiseksi. Kansainvälisen kehityksen seuraaminen on osa järjestöjen elinvoimaisuuden edistämistä. Liitto edistää järjenjärjestöjensä toimintaedellytyksiä seuraavasti:

- Tuo vaikuttamistoiminnassaan esille jäsenjärjestöjen monipuolista, laadukasta ja vaikuttavaa toimintaa kuntien yhteistyökumppaneina organisoitaessa palvelutuotantoa ja ehkäisevää toimintaa
- Selkeyttää yhteistyötä ja työnjakoa keskusliiton ja valtakunnallisten jäsenjärjestöjen kanssa
- Liiton jäsenmäärä kasvaa jäsenhankinnan suunnitelman tuloksena
- Kannattajajäsenten määrän kasvattaminen palvelee myös varainhankintaa
- Järjestää innostavia foorumeita jäsenistön keskinäisten yhteistyön tukemiseksi
- Selkeyttää osaltaan jäsenjärjestöjen toiminnan yleishyödyllisyyden edellytyksiä sekä toiminnan kasvun mahdollisuuksia
- Tuottaa esimerkkejä järjestöissä ilmenneiden haasteiden ratkaisemiseksi antaen myös neuvontaa
- Tarjoaa aineksia järjestötoiminnan uudistumiseen toimintaympäristön muuttuessa
- Tarjoaa jäsenjärjestöille ajantasaistietoa lakiuudistuksista, ohjeista ja määräyksistä tiedotuksen, koulutustilaisuuksien ja verkkovälitteisten luentojen avulla
- Tuo jäsenjärjestöille tilaisuuksia osallistua toiminnan sisällön kehittämiseen
- Edistää jäsenistön toiminnan sisällön kehittämistä mm. myöntämällä toimintatonneja
- Tukee valtakunnallisten toimintojensa kautta jäsenistöään olemalla läsnä alueilla
- Edistää jäsenistön sekä kuntien ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä alueellisilla koulutus- ja verkostotapaamisilla

4.3 Liiton hallintoelimet ja konsernin toiminta

Keskusliiton liittokokouksen valitsema valtuusto ja valtuuston puheenjohtaja aloittavat toimintakautensa elokuussa 2015 pidetyn liittokokouksen jälkeen. Liittokokouksen valitsema liiton puheenjohtaja ja valtuuston valitsema hallitus aloittavat toimintansa vuoden 2016 alusta. Hallitukselle ja valtuustolle järjestetään yhteinen aloitusseminaari kevään valtuustokokouksen yhteydessä. Kolmivuotiskauden aikana arvioidaan ja uudistetaan liiton toimintaedellytyksiä. Seuraava varsinainen liittokokous pidetään vuonna 2018.

Keskusliiton tehtävien toteuttaminen ja toiminnan laajentaminen edellyttävät rahoituksen kasvattamista sekä rahoituslähteiden monipuolistamista. Haasteellisessa taloustilanteessa

rahoituksen, toimintaedellytysten ja vaikuttamispääoman kasvattaminen voi mahdollistua myös muiden järjestöjen yhdistymisestä keskusliittoon.

Liiton konsernin toiminta sisältää sekä yleishyödyllisen järjestötoiminnan että liiton omistaman kotihoitopalveluja tuottavan VTKL-palvelut Oy:n toiminnan. Yritys on luonteeltaan yhteiskunnallinen yritys ja se maksaa liitolle tiloistaan ja käyttämistään hallintopalveluista erillisen seurannan mukaan. Palvelujen tuotteistuksen, markkinoinnin sekä sidosryhmätyön kehittämistä odotetaan tuloksia, joilla toiminnan kannattavuus paranee.

Keskusliitto on Reilu Palvelu ry:n jäsen. Kolmivuotiskaudella liitto ratkaisee kuulumisensa EK:n alaisiin liittoihin.

Liitto etsii taloudellisia, hallinnollisia ja rakenteellisia mahdollisuuksia seuraavasti:

- Hakee taloudellisia edellytyksiä liiton vaikuttamistoiminnan vahvistamiseen vastataksien ikääntyneiden ihmisten asemaa, osallisuutta ja palvelujen uudistamista koskevan kasvaneen asiantuntijuuden kysyntään
- Arvioi liiton kasvun mahdollisuuksia myös järjestöjen yhdistymisten avulla
- Vaikuttaa päätöksentekijöihin veteraanijärjestöiltä aikanaan vapautuvan tuen kohdentamiseksi vanhustyön järjestötoimintaan
- Päivittää ja uudistaa keskusliiton säännöt
- Kehittää liiton sisäistä toiminnan organisointia
- Uudistaa ja kehittää liiton henkilöstön osaamista

4.4 Ohjaus ja tuki ikääntyneiden ihmisten auttamiseksi

Ikääntyneille ihmisille suunnatun ohjaus- ja tukitoimintansa (RAY:n kohdennettu avustustoiminta, AK) avulla liitto toimii tiiviissä yhteistyössä ikääntyneiden ihmisten ja heidän omaistensa, kuntien, viranomaistahojen sekä palveluja tuottavien järjestötoimijoiden kanssa. AK-toiminnan sekä liiton eri tavoin rahoitettujen kehittämishankkeiden sekä toiminnallista että organisatorista yhteistyötä vahvistetaan sekä hankeaikana että niiden päätyttyä.

Keskusliiton toteuttama korjausneuvontatoiminnan rahoitus kasvaa ja se saa uutta sisältöä Kotiturva-hankkeen avulla. Vuonna 2017 päättyvän Kotiturva-hankkeen tuloksena valtakunnallinen tiedotus ja koulutustoiminnan ohjaus asuntojen korjauksista, ikäteknologian hyödyntämisestä, ikääntyneiden ihmisten ohjauksesta sekä kuntayhteistyön muodoista odotetaan saavan pysyvän rahoituksen.

Ystäväpiiri-toiminta tieteellisesti vaikuttavaksi osoitettuna toimintamallina leviää edelleen yksinäisyyden kokemusten lievittämisessä. Ohjattujen ryhmäkokoonantumisten jälkeen omaehtoisten kokoonantumisten määrä kasvaa.

Ikääntyneiden ihmisten osallisuutta lisäävät Senioritoiminnan muodot, Vahvike-sivuston sekä SeniorSurf-hankkeen toiminnot vahvistuvat ja lisäävät rooliaan valtakunnan tason koordinaatiotehtävissä.

Liitto kehittää omaa ohjaus- ja auttamistoimintaansa seuraavasti:

- Ylläpitää sekä luo auttamis- ja yhteistyömalleja kotona elämisen edellytyksiin teknologiaa ja korjausrakentamista hyödyntäen
- Tarjoaa ikääntyneille ihmisille monipuolisia osallisuuden muotoja
- Laajentaa valtakunnallista koulutustoimintaa vapaaehtoistyön valmennukseen ja organisointiin sekä ryhmätoiminnan ohjaukseen
- Kehittää ikääntyneille ihmisille suunnattua valtakunnallista ohjaustoimintaa tietotekniikan hyödyntämisessä sekä itsenäisen asiointin edistämiseksi että sosiaalisen kanssakäymisen uusien muotojen etsimiseksi
- Ylläpitää ja kehittää toimintamalleja turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi sekä yksinäisyyden kokemusten lievittämiseksi

4.5 Kehittämistoiminta

Keskusliiton koordinoima RAY:n Eloisa ikä-ohjelma päättyy vuonna 2017. Kehitetyn yhteistyö-, koordinaatio- ja tutkimusmallin perusteella liitto odottaa saavansa tehtäväkseen RAY:n seuraavan ikääntyneiden ihmisten mielen hyvinvointia, toimintakykyisyyttä ja osallisuutta vahvistavan monivuotisen ohjelmakokonaisuuden.

Vuonna 2017 päättyvän Eloisa ikä – ohjelman 30 osahankkeen lisäksi liitossa on meneillään Senior Surf-hanke vuoteen 2016 saakka, Kotiturva-hanke vuoteen 2017 saakka sekä mahdollisesti Muistisairaana ja puolison omavoiman valmennushanke vuodesta 2016 alkaen.

Keskusliitto kehittää ikääntyneiden sekä iäkkäiden ihmisten hyvinvointia ja toimintakykyisyyttä edistäviä toimintamalleja yhteistyössä järjestöjensä, kuntien sekä muiden kumppaneiden kanssa. Liitto toimii yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa voidakseen kehittää käytäntöjä vaikuttavien toimintamallien toteuttajana. Liitto monipuolistaa hanketoimintaansa ja myös sen rahoitusta seuraavasti:

- Kehittää valtakunnallisesti hyödynnettäviä toimintamalleja ikääntyneiden ihmisten osallisuuden, toimintakykyisyyden ja itsenäisen suoriutumisen vahvistamiseksi
- Levittää vaikutuskanaviensa kautta hanketoiminnan tuloksia
- Varmentaa kunkin hankkeen vaikuttavuutta eri hankkeiden tavoitteiden perusteella
- Kehittää liitossa olevan hanketoiminnan osaamista
- Valtakunnallisen hanketoiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi liitto integroi hankkeita sekä oman organisaation että muiden toimijoiden hankkeisiin ja toimintoihin ollen selkeästi osa valtakunnassa tehtävää kehittämistyötä

5 Tavoitteiden toteutumisen seuranta

Keskusliitto toteuttaa toimintaansa kolmivuotissuunnitelman, vuosittaisten toimintasuunnitelmien sekä ajankohtaisten haasteiden perusteella. Se raportoi toimintansa tulokset RAY:lle toiminta- ja vaikuttavuuslomakkeiden sekä projektien väliraporttien avulla. Liiton toimintakokonaisuus raportoidaan rahoittajalle vuosiselvityksessä, joka sisältää tilinpäätöksen sekä erillisen AUP-raportoinnin. Laajalle yleisölle laaditaan vuosikertomus.

Hallitus ja valtuusto ohjaavat ja seuraavat sääntömääräisesti toiminnan toteuttamista, kuten myös liittokokous. Keskusliiton eri toimintoja sekä myös hallitus- ja johtoryhmätyöskentelyä uudistetaan kehittävän itsearvioinnin perusteella. Hallitus arvioi toiminnan tavoitteiden toteutumista liiton IMS-järjestelmässä olevien ja kehitettävien mittareiden perusteella. Hallituksen kokouksissa seurataan talouden kehitystä niin liiton kuin sen tytäryhtiönkin osalta ja sovitaan mahdollisista tarkentavista toimienpiteistä.